

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
ВИМІРИ»

24 травня 2024 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27.06.2024 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Горобець Василь – аспірант першого року навчання ОНП «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Левенець Михайло – студент 4-го року навчання спеціальності 052 «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 травня 2024 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 82 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024

ЗМІСТ

1. Бурлака М. С., Проноза І. І. РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СВІТОВОМУ БАЛАНСІ СИЛ 5
2. Варіченко Д. О., Дмитрашко С. А. ДЕКОЛОНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МИСТЕЦТВІ І КУЛЬТУРІ: ЩО МИ НЕ МАЄМО ПРАВА ЗАБУТИ? 8
3. Горобець В. В. ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ 13
4. Долженков О. Ф., Гринько К. ВИКЛИКИ СУЧАСНИМ ДЕМОКРАТІЯМ 15
5. Дяченко О. В., Наумкін І. О. МЕДІЙНА ПРОДУКЦІЯ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКО-ІМІДЖЕВОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ БЛОГ-ДИСКУРСІ 18
6. Замфірова А. К., Проноза І. І. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СУСПІЛЬСТВА 21
7. Казюк А. В., Музиченко Г. В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА І ДЕМОКРАТИЧНЕ ВРЯДУВАННЯ 25
8. Калашінська М. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 28
9. Кириченко Є. В., Проноза І. І. ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ 32
10. Колодій Д. ВОЛОНТЕРСТВО ТА ЙОГО ВИДИ 36
11. Левченко Я. В., Проноза І. І. РОЛЬ МЕДІА В ПОШИРЕННІ ТА ФОРМУВАННІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 39
12. Манасарян А. Б., Гедікова Н. П. СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ СПІВТОВАРИСТВА В КОНТЕКСТІ КОЛЕКТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 42
13. Наумкіна С. М., Уцеховський М. Ю. ВІДКРИТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 46

- 14.Павловський Я. Є, Гедікова Н. П. СУЧАСНИЙ СЕПАРАТИЗМ І
ФАКТОРИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ 49
- 15.Пустовіт А. М., Гедікова Н. П. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У
ПОЛІТОЛОГІЇ: ВІД ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ДО
АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНИХ ТРЕНДІВ 53
- 16.Рідник О. В., Проноза І. І. ПОЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ НАТО У
СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ПРОЦЕСАХ: ВИКЛИКИ ТА НАСЛІДКИ 57
- 17.Руцький С. В. КІБЕРКОНФЛІКТИ У ПРОТИБОРСТВІ СУБ'ЄКТІВ
ПОЛІТИКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН 59
- 18.Сацюк І., Наумкіна С. М. СЕПАРАТИЗМ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ
ФЕНОМЕН У СУЧАСНОМУ СВІТІ 62
- 19.Сокорчук П. В. ЦІННІСНИЙ КОМПОНЕНТ ПОНЯТТЯ
КОМПЕТЕНТНОСТІ 65
- 20.Унтілова І. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ У
МЕРЕЖЕВОМУ СУСПІЛЬСТВІ 68
- 21.Фурман Г., Проноза І. І. ЦИФРОВА ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯХ 71
- 22.Афанасьєва А. В., Проноза І. І. ТОТАЛІТАРИЗМ ТА ЙОГО
НЕБЕЗБЕКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ 75
- 23.Шевчук А., Проноза І. І. ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ 77
- 24.Бондаренко К., Наумкіна С. М. ХАРИЗМАТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО
ПРЕЗИДЕНТА ЯК НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ КРАЇНИ 83
- 25.Гуд А., Гедікова Н.П. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
НА ТЛІ ВІЙНИ 85
- 26.Семенов Є., Наумкіна С. М. СУВЕРЕНІТЕТ ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС
ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГЕННЯ 87
- 27.Владімірцов М., Наумкіна С. М. М'ЯКА СИЛА НА ПОЛІТЧИНІЙ
АРЕНІ 90
- 28.Дрищук І., Наумкіна С. М. ГРОМАДЯНСЬКІ ІНІЦІАТИВИ У
ВПЛИВІ НА ВЛАДУ 92

- 29. Шкребій К., Наумкіна С. М. ІМІДЖ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА ТА
ТЛІ ВІЙНИ 95**
- 30. Левенець М., Наумкіна С. М. ТЕЛЕМАРАФОН ЯК
НЕЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ПРОПАГАНДИ В КОНТЕКСТІ
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОГО
ВТОРГЕННЯ 97**

*Калашлінська М. В.,
кандидат політичних наук,
Докторант, Донецький національний університет ім. В. Стуса
м. Вінниця, Україна*

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

У контексті зростання складності та швидкозмінних міжнародних відносин актуальність питання прийняття політичних рішень набуває великого значення. Аналіз та розуміння процесів, що відбуваються у цій сфері, стають надзвичайно важливими для забезпечення міжнародного миру та стабільності. Все частіше висловлюється думка, що сучасні міжнародні конфлікти, особливо війна України проти росії, передусім, є війною за цінності [1; 2, Р. 6], де наша країна зробила свій європейський вибір «...після столітньої боротьби українці вибрали Європу на противагу Росії» [3].

Важливим тут представляється розгляд факторів, що можуть сприяти формуванню проєвропейських ціннісних орієнтирів у міжнародних відносинах, а отже, сприяти досягненню стійкого миру, заснованому на ціннісній єдності. Велику роль в цьому відіграє політичне посередництво, яке є інструментом, що може сприяти якісному та довготривалому розв'язанню конфліктів. Перевагою політичного посередництва є те, що воно може допомогти сторонам знаходити компромісні рішення, яке враховує їхні цінності, інтереси та погляди. Політичне посередництво сприяє встановленню діалогу та побудові довіри між конфліктуючими сторонами, стимулює їх до спільного пошуку вирішення спору. Таким чином, включення аспектів політичного посередництва в дослідження проєвропейських цінностей у міжнародних відносинах представляється нам надзвичайно важливим.

Посередництво – це процес, у якому нейтральний посередник допомагає сторонам конфліктної ситуації провести переговори, спрямовані на досягнення взаємоприйняттого рішення [4].

Існує кілька видів політичного посередництва, які можуть бути застосовані в контексті міжнародних відносин і формування проєвропейських цінностей:

1. Дипломатичне посередництво [5, С. 152] – цей вид посередництва використовує дипломатичні канали та інструменти для сприяння діалогу та урегулюванню конфліктів між сторонами.

2. Медіація [6] – медіатор ставиться як нейтральна сторона, що допомагає конфліктуючим сторонам знайти компроміс і досягти мирного розв'язання конфлікту.

3. Фасилітація [7, С. 6] – передбачає професійну організацію процесу групової роботи, що спрямована на прояснення і досягнення групою поставлених цілей у такий спосіб, що дозволяє налагоджувати, зберігати, підтримувати, відновлювати та розвивати відносини між учасниками. Процес фасилітації сприяє підвищенню ефективності групової роботи, залученню учасників, розкриттю їхнього потенціалу. Фасилітатор допомагає учасникам порозумітися у темі або задачі, яка винесена на обговорення.

4. Арбітраж [8] – арбітр виступає як незалежна сторона, яка приймає об'єктивні рішення щодо конфлікту на підставі представлених доказів та аргументів.

5. Консультації [9, С. 357] – одна зі сфер застосування технологій зв'язків з громадськістю, що полягає у наданні професійної допомоги політикам-практикам у вирішенні ними певних політичних завдань. Тобто політичний консультант надає консультаційну підтримку сторонам у процесі пошуку рішення для конфлікту.

Кожен з цих видів посередництва має свої переваги та обмеження, і вибір конкретного методу залежить від специфіки конфлікту та потреб сторін. Політичний посередник не входить в сам конфлікт і не виступає на боці жодної зі сторін, а замість цього допомагає сторонам знайти компромісне рішення, яке враховує їхні інтереси та потреби. Цей процес може включати проведення перемовин, сприяння встановленню довіри між сторонами, розробку спільних стратегій або планів дій, а також впровадження механізмів моніторингу та виконання угод. Політичне посередництво може бути ефективним інструментом

для зменшення напруги, вирішення конфліктів та побудови миру в різних частинах світу.

Політичне посередництво може мати пряме відношення до європейських цінностей через кілька ключових аспектів:

1. Пріоритет на демократію та права людини – політичне посередництво може сприяти розвитку демократії, прав людини та правової держави, які є основними цінностями Європейського Союзу.

2. Мирне врегулювання конфліктів – європейські цінності, зокрема мир та безпека, підкреслюють значення мирного врегулювання конфліктів. Політичне посередництво може допомогти у досягненні мирних рішень у випадках конфліктів.

3. Сприяння демократичним процесам – посередництво може підтримувати демократичні процеси у країнах, які прагнуть приєднатися до Європейського Союзу або мають партнерські відносини з ним.

4. Забезпечення прав людини та соціальної справедливості – посередництво може сприяти вирішенню конфліктів, що стосуються прав людини та соціальної справедливості, що є ключовими складовими європейських цінностей.

5. Підтримка принципів правової держави – європейські цінності включають у себе принципи правової держави та дотримання законності. Політичне посередництво може сприяти виробленню та зміцненню інституційної системи, яка дотримується цих принципів.

Таким чином, політичне посередництво може виступати як засіб просування та захисту європейських цінностей у міжнародних відносинах, що розкриває великі перспективи для використання політичного посередництва для зміцнення європейських цінностей у світі, а також подолання можливих перешкод та викликів на цьому шляху.

Література:

1. Snyder, T., Plokhii, S., Blom, P. The War in Ukraine and Universal Values: Transcript. Institute for Human Sciences. 2022. URL:

- <https://web.archive.org/web/20240420195800/https://www.iwm.at/blog/the-war-in-ukraine-and-universal-values-transcript>
2. Rotfeld, A. D. Wojna o wartości a porządek międzynarodowy. Lublin: UMCS. 23 p.
 3. Гартон Еш, Т. Доля України, вибір Європи. Український тиждень. 2024. URL: <https://web.archive.org/web/20240420204931/https://tyzhden.ua/dolia-ukrainy-vybir-ievropy/>
 4. Види посередництва в політичному конфлікті. Studies.in.ua. URL: https://studies.in.ua/teorja_polt_konflktu/2978-vidi-poserednictva-v-poltichnomu-konflkt.html
 5. Шібель, В. Миротворчий процес: методологічні аспекти дослідження. Політичний менеджмент, 6. 2009. С. 149-156. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/shibel_myrotvorchyi.pdf
 6. Лікарчук, Д. С. Медіація як спосіб врегулювання політичних конфліктів. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2021, 8, С. 50-61. <https://doi.org/10.31866/2616-745x.8.2021.249009>
 7. Брунова-Калісецька, І. та інші. Партиципативні процеси: планування, фасилітація і модерація заходів.. Київ: Німецьке Товариство Міжнародного Співробітництва, 2019. 91 с. URL: https://pauci.org/upload/files/GUIDELINE_2_PS.pdf
 8. Міжнародний арбітражний суд ICC. Aceris Law. URL: <https://www.international-arbitration-attorney.com/uk/international-court-of-arbitration/>
 9. Горбатенко. С. Консультування політичне. // Політична енциклопедія. Ред. Ю. Левенець. Київ: Парламентське видавництво, 2011. с.357.